Inspraaknotitie: Raadsinformatiebijeenkomst 5 november
Aanleiding:
Ontwikkelingen in Groot Merwede, met name dreigende woningbouw en nieuwe trambaan in Dwelfsloot.

Geachte leden van de Gemeenteraad van Utrecht, dank voor de gelegenheid om in te spreken. Wij lichten deze tekst graag binnen 5 minuten toe.
De natuurparel Dwelfsloot is genoemd naar een zeer oude watergang die de gemeenten Utrecht en Jutphaas met elkaar verbond. Dwelfsloot ligt vrijwel op de gemeentegrens aan de kruising Taludweg en AC Verhoefweg. Provinciale Waterstaat Utrecht richtte in 1980 ca. 4 ha in als Natuurontwikkelings- en Compensatiegebied, met een variatie van 14 milieutypen. De compensatie was voor de verloren natuur door de aanleg van de trambaan in die tijd. Zij liepen voorop bij de cultuuromslag van cultuurtechniek naar natuurbouw en milieubeheer met technische middelen. Vanuit het hele land kwamen bestuurders, wetenschappers, ambtenaren en studenten, het resultaat bewonderen van goed natuurtechnisch beheer van dit provinciale eigendom. De belangstelling zal mede veroorzaakt zijn doordat de Cultuurtechnische- (later) Landinrichtingsdienst was gevestigd in Rijksgebouw Westraven in uw gemeente.
Naar onze mening kan hun werk zo worden voortgezet door nu het voorbeeld te worden voor Natuurherstel zoals in Europees en mondiaal beleid en uitvoering, noodzakelijk wordt geacht. Het gebied ligt klaar om “openlucht laboratorium” voor natuurherstel te worden en of “open lucht museum” voor cultuurverandering. Met een goede ontsluiting kan herstel en verdere verhoging van de biodiversiteit worden bereikt en zichtbaar gemaakt. Dit zou naar onze mening in de Wijziging Omgevingsvisie Provincie Utrecht moeten worden gewaarborgd. Nog veel generaties kunnen dan genieten van de vele waarden van het gebied en de rust en kennismaken met waardevolle natuur.

Waarom brengen we dit nu onder uw aandacht
Wij zijn sinds 2022 al actief bezig met natuurherstel in Dwelfsloot, in goed overleg met medewerkers van de Provincie Utrecht. Vrijwilligers van onderstaand genoemde organisaties, met leden uit de gehele regio, zijn hier enthousiast en gezond bezig op zomeravonden en natuurwerkdagen. Vaak met het hele gezin, zodat jong en oud, de waarden van de natuur leert waarderen. We dragen dit ook uit via onze nieuwsbrieven en websites.
Wij volgen nauwlettend de ontwikkelingen in Groot Merwede waarin Dwelfsloot ligt en doen actief mee in de vele Participatie processen. U-Ned hebben we al in 2025 gewezen op het feit dat bij onderzoeken naar de milieueffecten (MER-rapportages), de bijzondere waarden van dit gebied, in het geheel niet in beeld zijn gebracht.
Gelukkig is deze omissie inmiddels erkend en wordt nader onderzoek gedaan, o.a. door U-Ned en de gemeente Nieuwegein. Bij laatstgenoemd onderzoek zijn we inmiddels via een Klankbordgroep actief betrokken. In dat kader brengen wij uiteraard ook onze **zorgen** in. Maar eveneens via inspraak en indiening van zienswijze bij de gemeenteraad van Nieuwegein o.a. bij het Koersdocument Groot Merwede en de daarbij genoemde voorkeursvariant. In deze variant krijgt uw natuurgebied Dwelfsloot, de bestemming woningbouw en voor een deel tracé voor een nieuwe tramlijn.

Een andere activiteit van ons in dit kader zijn de excursies die we in het gebied organiseren omdat het slechts zeer beperkt bereikbaar is en vrijwel geheel onbekend. Een opmerking bij vrijwel alle excursies is: “Waarom is het zo moeilijk bereikbaar en waarom weten wij niets van deze natuurparel in Nieuwegein”.
Gelet op het bovenstaande verdiend dit Compensatiegebied en ook nog cultuurhistorische icoon van

de ontwikkeling van “natuurtechniek” en de bijzondere inrichting met 14 milieutypen, naar onze mening een expliciete vermelding bij de wijziging van de Omgevingsvisie provincie Utrecht.
Wij hebben deze mening ook met zienswijze en tweemaal Praten met de Staten ingebracht.
Daarnaast zijn wij gaarne bereid onze ideeën te delen om tot een gezamenlijk plan te komen.

Wij vragen u:
In te stemmen met het bovenstaande en op die basis, met de betrokken overheden de optimale oplossing voor Dwelfsloot te zoeken.
Via de Programmaraad U-Ned ook aan te dringen op een multidisciplinair onderzoek naar potentiële waarden van Dwelfsloot.
Onze betrokkenheid bij de nadere onderzoeken, die van invloed zijn op het gebied Dwelfsloot, te ondersteunen.

Namens onderstaande organisaties:
Samen Duurzaam Nieuwegein, A Rocha Utrecht, IVN Nieuwegein-IJsselstein, Historische Kring Nieuwegein, Knotgroep Nieuwegein, Werkgroep Groene kerk (PGNN)
Wij blijven aanwezig voor nadere informatie!